

GALOPPÖVERDOMSTOLEN

BESLUT

Ärende nr 1/2017

2017-01-04

Handläggning i
Stockholm

SVENSK GALOPP, ANSVARSNÄMNDENS AVGÖRANDE

Beslut den 10 juni 2016 i ärende 2/2016, bilaga A

PARTER, ej närvarande

KLAGANDE

Svensk Galopp AB
Hästsportens hus, 161 89 Stockholm

OMBUD

Förbundsjuristen vid Svensk Travsport Göran Wahlman
Hästsportens hus, 161 89 Stockholm

MOTPART

Dr. Andreas Bolte

OMBUD

Rechtsanwalt Rainer Köper
Gerichtsstrasse 9
441 35 Dortmund
Tyskland

SAKEN

Resning

GALOPPÖVERDOMSTOLENS BESLUT

Galoppöverdomstolen beviljar resning av Ansvarsnämndens beslut i ärende 2/2016 och förordnar att ärendet på nytt ska tas upp i Ansvarsnämnden. Det ankommer därvid på Ansvarsnämnden att pröva Andreas Boltes yrkande om ersättning för kostnader i ärendet.

BAKGRUND

Andreas Bolte som är professionell tränare i Tyskland, startade den 2 december 2015 hästen Victorious i lopp 2 på Jägersro Galopp. Victorious segrade i löpningen. Då Victorious efter målgång erhöll en skenbensfraktur, avlivades hästen av banveterinären. Efter att Victorious avlivats togs dopingprov som utvisade förekomsten av substansen difenhydramin. Difenhydramin finns inte registrerat för djur i Sverige men finns i ett flertal läkemedel för häst utomlands. Difenhydramin är en förbjuden substans vid galopptävling i Sverige. Ansvarsnämnden dömde den 10 juni 2016 Andreas Bolte enligt 10 kap. 2 och 7 §§ tävlingsreglementet till böter 25 000 kr för att Victorious testat positivt för difenhydramin.

YRKANDEN I GALOPPÖVERDOMSTOLEN

Svensk Galopp AB (Svensk Galopp) har yrkat att Galoppöverdomstolen med ändring av Ansvarsnämndens beslut beviljar resning och ogillar den av Svensk Galopp mot Andreas Bolte förda talan.

Andreas Bolte har medgivit yrkandet. Andreas Bolte har begärt ersättning för kostnader i ärendet.

SVENSK GALOPPS GRUND FÖR ANSÖKAN OM RESNING

I samband med ett positivt dopningsprov taget på en annan avlivad galopphäst under sommaren 2016, uppstod misstankar om att avlivningsvätskan Somulose kunde vara kontaminerad med difenhydramin. Svensk Galopp sände därför en öppnad injektionsflaska Somulose till Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) i Uppsala och där kunde konstateras att flaskan innehöll difenhydramin. Svensk Galopp har därefter anmält den misstänkta kontamineringen till Läkemedelsverket som begärt in batcher från tillverkaren av Somulose, Dechra Veterinary Products AB. Läkemedelsverket har i laboratorierapporter konstaterat att den icke deklarerade substansen difenhydramin förekommit i produkten Somulose. Således är det uppenbart att Somulose innehållit difenhydramin och sannolikt varit orsaken till det positiva dopningsprov som togs efter avlivning av hästen Victorious. Resning bör därför beviljas till Andreas Boltens förmån och den mot Andreas Bolte förda talan ogillas.

GALOPPÖVERDOMSTOLENS SKÄL

Svensk Galopps tävlingsreglemente gäller galopptävlingar med totalisatorvadhållning. Många juridiska frågeställningar som kan komma att aktualiseras med anledning av galopptävling är inte reglerade i tävlingsreglementet. Enligt vad Galoppöverdomstolen uttalat i ärende 1/2012 (Bodil Hallencreutz ./, Svensk Galopp et.v.v.) måste, i avsaknad av regler i tävlingsreglementet om hur en viss fråga ska hanteras rättsligt av en galoppdomstol, tävlingsreglementet kompletteras med annat normunderlag och att rättegångsbalkens regler därvid bör vara vägledande. Då tävlingsreglementet inte innehåller några bestämmelser om extraordinära rättsmedel tillämpar Galoppöverdomstolen bestämmelserna i 58 kap. rättegångsbalken om resning analogt på Svensk Galopps ansökan i detta ärende.

Enligt 58 kap. 2 § 4 p. rättegångsbalken gäller att sedan en dom i brottmål har vunnit laga kraft, får resning beviljas till förmån för den tilltalade om någon omständighet eller något bevis, som inte tidigare har förebringats, åberopas och dess förebringande sannolikt skulle ha lett till att den tilltalade frikänts eller till att brottet hänförts under en mildare straffbestämmelse än den som tillämpats eller om det, med hänsyn till vad sålunda åberopas och i övrigt förekommer, finns synnerliga skäl att på nytt pröva frågan om den tilltalade har förövat det brott, för vilket han dömts.

Enligt vad Svensk Galopp uppgivit är det uppenbart att avlivningsvätskan Somulose innehållit substansen difenhydramin och sannolikt varit orsaken till det positiva dopningsprov som togs efter det att hästen Victorious avlivats på grund av skenbensfraktur. Hade denna omständighet varit känd tidigare hade Svensk Galopp sannolikt inte väckt ansvarstalan mot Andreas Bolte. För det fall denna omständighet hade blivit känd först i Ansvarsnämnden och Svensk Galopp inte hade återkallat sin talan, hade Ansvarsnämnden sannolikt frikämt Andreas Bolte för överträdelse av 10 kap. 2 § tävlingsreglementet. Förutsättningar för Galoppöverdomstolen att bevilja resning av Ansvarsnämndens beslut den 10 juni 2016 i ärende 2/2016 föreligger därmed.

Svensk Galopp har uppgivit att Galoppöverdomstolen genom en analog tillämpning av 58 kap. 7 § rättegångsbalken omedelbart kan ändra Ansvarsnämndens beslut då Svensk Galopps yrkande är till Andreas Boltes förmån och saken får anses uppenbar.

Galoppöverdomstolen delar Svensk Galopps uppfattning att det är uppenbart att Andreas Bolte bör frikännas från vad Ansvarsnämnden har lagt honom till last. Detta talar i och för sig för att Galoppöverdomstolen omedelbart skulle kunna ändra Ansvarsnämndens beslut och frikänna Andreas Bolte. Mot detta talar dock att Andreas Bolte i Galoppöverdomstolen yrkar ersättning för kostnader i ärendet. Med hänsyn härtill och till den s.k. instansordningens princip, att en fråga som ska prövas i högre instans, först ska ha prövats i lägre instans, ska frågan om Andreas Boltes krav på ersättning för kostnader i ärendet prövas av Ansvarsnämnden i samband med att den prövar Svensk Galopps yrkande om att Andreas Bolte ska frikännas från vad han dömts för av Ansvarsnämndens enligt dess beslut den 10 juni 2016.

Galoppöverdomstolen förordnar att ärendet ska tas upp på nytt i Ansvarsnämnden.

I avgörandet har deltagit universitetslektorn, hovrättsassessorn Ronney Hagelberg, fil kand, idrottsvetaren Anders Jonsson och chefsjuristen Elisabeth Ekstrand. Enhälligt

Bilaga A

BESLUT

meddelat i Stockholm den 10 juni 2016

PARTER

SVENSK GALOPP

Företrädare Göran Wahlman

MOTPART

Andreas Bolte

Ombud: Rechtsanwalt Rainer Köper, Gerichtstrasse 9, 441 35 Dortmund

ANSVARSYRKANDE

Andreas Bolte är professionell tränare i Tyskland. Hästen Victorious, vilken Andreas Bolte var ansvarig tränare för, startade i lopp 2 på Jägersro galopp den 2 december 2015. Victorious inkom på första plats i loppet, men efter målgång fick Victorious en skenbensfraktur som innebar att banveterinären var tvungen att avliva Victorious. Direkt efter avlivningen togs ett dopningsprov på Victorious. Analysen av provet visade förekomst av difenhydramin. Difenhydramin är ett antihistamin med lokalbedövande effekt som inte finns registrerat för djur i Sverige, men finns i ett flertal läkemedel för häst utomlands. Difenhydramin är en förbjuden substans i samband med tävling och har som antihistamin/lokalbedövningsmedel minst 96 timmars karenstid för tävling.

Tävlingsreglementet för svensk galoppport 10 kap 2 och 7 §§ åberopas.

UTREDNING

Andreas Bolte bestrider ansvar. Han har inte vid någon tidpunkt behandlat Victorious med den aktuella substansen. Substansen är inte heller tillgänglig på den tyska marknaden. Dessutom togs provet först när hästen var avlivad. Veterinären som avlivade hästen bar inga handskar vid injektionen av avlivningsvätskan. Sterilitet var i och med detta inte garanterad. Den vid avlivningen använda kanylen och sprutan som användes för injektion av avlivningsvätskan uppvisades inte i sin originalförpackning innan avlivningen. Det kan inte uteslutas att det var en redan använd spruta och kanyl. Han har inte heller kunnat iaktta vilken substans som var uppdragen i sprutan. Det efterföljande dopningsprovet gjordes inte av en veterinär. Det uppvisades inte heller ett nytt provtagningskit. Provtagningen skedde dessutom på ett ställe på hästens högra sida av halsen som dessförinnan legat på marken och därmed var nedsmutsad av damm, sand och andra främmande föremål. Provet

uppvisades inte omedelbart för honom för verifiering. Dessutom fanns inte någon representant från den lokala skiljedomstolen närvarande vid dopningsprovtagningen. Provet kan också ha förväxlats med annan häst. Slutligen fick han besked om att B-provet skulle analyseras i Frankrike och inte på Newmarket. Vidare vill han att provtagaren ska höras.

VMD Peter Kallings har hörts i ärendet angående substansen och dess påverkan på häst. A-provet är konfirmerat av UKAS Testing Laboratory i Newmarket. Av tillställda analysrapporter framgår att analyserna skett enligt gängse rutiner och är utan anmärkningar. Difenhydramin är ett antihistamin med lokalbedövande effekt som inte finns registrerat för djur i Sverige, men finns i ett flertal läkemedel för häst utomlands (Benadryl, Hyrexin-50). För människa finns substansen i Sverige registrerade läkemedlet Desentol (och numer avregistrerade Benadryl, Benylan m fl). Indikationer är allergiska tillstånd och i vissa fall som lokalbedövande medel. Substansen finns i slemlösnande hostmediciner (enligt ATC-registret), men med indikationen allergiska tillstånd. Läkemedlet (oral lösning) är receptbelagt. Difenhydramin passerar blod-hjärnbarriären vilket kan leda till lugnande (sedativ) effekt. Antihistamineffekten anges även ge ”clumsiness” samt kan i överdoser även orsaka dödsfall. Substansen är känd som ett antihistamin med uttalade sedativa och antikolinerga effekter och det finns även rapporter om att den används som sömnmedel. De antikolinerga effekterna gör den inte speciellt lämplig till häst pga. ökad risk för förstoppning (nedsatt tarmmotilitet) och kolik. Det misstänks även att substansen kan utlösa hjärtflimmer (kammарflimmer) vilket innebär plötsligt hjärtstopp (ffa i kombination med andra substanser som kan ha liknande effekter). Difenhydramin är en förbjuden substans hos häst i samband med tävling och har som antihistamin/lokalbedövningsmedel minst 96 timmars karenstid för tävling. Då difenhydramin är en förbjuden substans hos häst i samband med tävling, får ärendet bedömas som en positiv provanalys.

Säkerhetschef Michael Halvarsson har hörts om det anmälda besöket hos Andreas Bolte och efterföljande kontakter med honom.

Provtagaren har hörts under utredningen och har uppgett att hon och hennes assistent begav sig till platsen där Victorious stod. Hon plockade med sig provtagningsskit från dopningsstallet. Hästen låg ned på vänster sida och hon tog därför provet på höger sida. Andreas Bolte såg när hon tog provet, men var inte närvarande när burkarna förpackades och har därför inte skrivit under protokollet. När hon skulle kontrollera hästens chipmärkning var hon tillsammans med startern tvungen att lyfta på hästens huvud eftersom hästen låg på vänster sida.

Startern har uppgett att hon fick bistå Claes Nydahl i samband med avlivningen och såg att samtliga förpackningar som användes var obrutna. Hon reagerade på att Andreas Bolte tog av Claes Nydahl permanentkanylen som han satte i halsen på hästens vänstra sida. Hon hjälpte sedan provtagaren med att lyfta upp hästens huvud så att chipet kunde avläsas.

ANSVARSNÄMNDENS BEDÖMNING

Enligt 1 kap 1 § Tävlingsreglementet för Svensk Galopp gäller detta för offentliga galopptävlingar. Reglementet är tillämpligt på bl.a. tränare. Av 10 kap 7 § samma reglemente framgår att reglementet godtar ett strikt tränaransvar för det fall uppsåt eller oaktsamhet inte kan konstateras.

Av utredningen i målet framgår att Victorious hade difenhydramin i blodet vid det aktuella tillfället. Det faktum att analysen av B-provet skett på Newmarket och inte i Frankrike leder inte till någon annan slutsats eftersom Newmarket är ett ackrediterat laboratorium.

Ansvarsnämnden finner inte någon anledning att höra provtagaren då hon hörts två gånger under utredningen och det dessutom finns flera personer som bekräftar hennes uppgifter.

Banveterinär Claes Nydahl, som avlivade hästen, har påpekat vikten av sin noggrannhet och var helt säker på att det enda som hästen blivit behandlad med var Somulous. Starter Tove Gladh Brandt har bistått Claes Nydahl och sett att det som togs fram var en permanentkanyl, ett antal rosa kanyler samt en öppnad flaska /burk vätska av okänt fabrikat. Alla förpackningar var obrutna. Här efter avlivades hästen varvid det framgick att Andreas Bolte tog av Claes Nydahl permanentkanylen och satte den själv på hästens vänstra sida. Varken Andreas Bolte eller Claes Nydahl bar handskar vilket inte är något krav, men rekommenderas på grund av att ämnet Somulous är giftigt. Härigenom kan invändningarna om att det kunde ha rört sig om en redan använd kanyl och spruta uteslutas och dessutom kan det uteslutas att sprutan innehöll något annat än Somulous.

I Sverige finns inget krav på att dopningsprovtagningen ska ske av veterinär och vidare finns det inte någon anledning att betvivla att det rörde sig om ett nytt provtagningskit. Andreas Bolte har sagt att hästen låg på höger sida, medan provtagaren har uppgett att hästen låg på vänster sida och att hon därför tog provet på höger sida. Denna uppgift stämmer också överens med uppgiften att provtagaren tillsammans med startern lyfte på hästens huvud för att läsa av id-chipet på hästen. Andreas Bolte har uppgett att det normala i Tyskland är att chipet sitter på vänster sida. Mot bakgrund av ovanstående finner ansvarsnämnden att hästen låg på vänster sida och att kontamination är utesluten.

Andreas Bolte såg när själva provet togs men har inte undertecknat protokollet eftersom han inte såg hur själva hanteringen av provet gick till. Detta är inte heller ett krav i Sverige liksom inte heller att någon representant för skiljedomstolen är närvarande. Den aktuella tävlingsdagen togs det endast två dopningsprov, blodprovet på Victorious och ett urinprov från en annan häst varför risken för förväxling även den är utesluten.

Mot bakgrund härav finner Ansvarsnämnden att Andreas Bolte har gjort sig skyldig till ett brott mot 10 kap 2 § Tävlingsreglemente för Svensk Galopp. Det är inte heller uppenbart oskäligt att utdöma påföljd.

NÄMNDENS AVGÖRANDE

Ansvarsnämnden dömer Andreas Bolte enligt 10 kap 2 och 7 §§ Tävlingsreglemente för Svensk Galopp till böter 25 000 kr.

ÖVERKLAGANDE

Talan mot Ansvarsnämndens beslut får föras hos Galoppöverdomstolen
Överklagandet skall vara skriftligt och ha kommit in till Galoppöverdomstolen
inom nio dagar från den dag klaganden fick del av beslutet.

För Ansvarsnämnden

Sari Olausson

I avgörandet har deltagit Sari Olausson, Björn A. Samuelson, Lars Johansson och
Sven Eriksson. Beslutet är enhälligt.